

***Raport oceny aktualności i stopnia realizacji
Gminnego Programu Rewitalizacji
dla Gminy Łabowa na lata 2016-2022 - aktualizacja 2030***

*Opracowanie:
Urząd Gminy Łabowa
Referat Inwestycji*

Maj 2024

Spis treści

1. WPROWADZENIE

2. OBSZAR REWITALIZACJI

3. WIZJA I CELE REWITALIZACJI

4. OCENA STOPNIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

5. OCENA STOPNIA REALIZACJI W OPARCIUO WYZNACZONE CELE

6. EWALUACJA

7. OCENA AKTUALNOŚCI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

1. WPROWADZENIE

Rewitalizacja to kompleksowy, zintegrowany oraz rozłożony w czasie proces, inicjowany zazwyczaj przez samorząd terytorialny. Przy pomocy działań własnych samorządu, a także współpracujących grup przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń czy instytucji kultury ma na celu poprawę sytuacji w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej na wyznaczonych obszarach gminy, określanych jako zdegradowane.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy tego procesu (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.), w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)¹.

Program rewitalizacji jest inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 609, z późn. zm.) oraz na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r., poz. 278, z późn. zm.). Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne. Rada gminy, z inicjatywy własnej, na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji. W art. 15 ustawy o rewitalizacji określono opisy przedsięwzięć jakie powinien zawierać program rewitalizacji. Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.²

Gminny Programu Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na lata 2016-2022 – aktualizacja 2023 przyjęto do realizacji Uchwałą Nr LXVI/468/2022 Rady Gminy Łabowa z dnia 29 grudnia 2022 r.

Dokument został złożony w Urzędzie Marszałkowskim i pozytywnie oceniony w zakresie jego zgodności z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych oraz wytycznymi dotyczącymi zasad przygotowania gminnych programów rewitalizacji i został wpisany do **Wykazu programów rewitalizacji gmin Województwa Małopolskiego pod pozycją nr 58 (Uchwała Zarządu Województwa Małopolskiego Nr 855/10 z dnia 01.06.2017r., aktualizacja z dnia 28 marca 2023 r. 514/23).**

Przedmiotem niniejszego raportu jest ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na lata 2022-2024 (GPR), wymagana do

---

¹Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach rewitalizacji na lata 2014-2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2016, s.5-7

² Tamże, s. 7-8

opracowania przez art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 278, z późn. zm.).

Podstawą oceny aktualności i stopnia realizacji GPR są wyniki procesu monitorowania postępu jego wdrażania, na zasadach określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na lata 2016-2022 – aktualizacja 2030.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ww. ustawy o rewitalizacji za monitorowanie i ocenę wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na lata 2016-2022 - aktualizacja 2030 odpowiedzialny jest Wójt Gminy. Zgodnie z założeniami Gminny Program Rewitalizacji podlegać będzie ocenie aktualności i stopnia realizacji dokonywanej przez Wójta co najmniej raz na trzy lata. Przedmiotowa ocena podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

System ewaluacji procesu rewitalizacji to zbiór danych i analiz oceniający powodzenie osiągnięcia wszystkich założonych celów GPR. Analizy wymagają sięgnięcia do diagnozy, jako ewaluacji ex ante, z którą porównać należy uzyskiwany postęp w drodze do osiągania celów.

Celem monitorowania jest określenie skuteczności podejmowanych działań oraz realizowanych przedsięwzięć. Kierując się efektywnością wykorzystania dostępnych środków finansowych oraz innych zasobów, niezbędnym jest prowadzenie analizy oddziaływania realizowanych przedsięwzięć na rozwiązywanie konkretnych problemów obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej.

Niniejszy raport przedstawia wyniki monitorowania postępu w osiąganiu celów Gminnego Programu Rewitalizacji, jak również efekty oceny aktualności zapisów programu rewitalizacji. Po zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, będzie podstawą podjęcia decyzji o ewentualnej aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Niniejsza Ocena stanowi drugie badanie aktualności i stopnia realizacji programu przeprowadzone w czasie realizacji procesu rewitalizacji³. Pierwsza Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR zakończyła się konkluzją, że na ówczesnym etapie realizacji Gminny Program Rewitalizacji odpowiadał zdiagnozowanym potrzebom mieszkańców, a wskazane przedsięwzięcia stwarzały szansę na realizację przypisanych im celów, a więc GPR uznano, że

- I. *Obszar rewitalizacji nie wymaga zmiany.*
- II. *Aktualizacji wymagają przedsięwzięcia rewitalizacyjne z uwagi na zmiany społeczno-gospodarcze jakie zaszły od 2016 roku oraz wskaźniki monitoringu.*
- III. *Aktualizacji wymagają poszczególne części dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji z uwagi na zmiany przepisów i wytycznych, jakie miały miejsce od 2016 roku.*

W 2024 r. mija ósmy rok prowadzenia działań rewitalizacyjnych w oparciu o GPR na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, składającym się z sześciu obszarów. Rewitalizacja na tym etapie charakteryzuje się już znacznym stopniem realizacji założonych przedsięwzięć, zróżnicowanym w zależności od obszaru, natomiast ważne jest podkreślenie, że jest to nadal ciągły, sukcesywnie wdrażany proces, którego długofalowe skutki, szczególnie społeczne, mogą być odczuwalne i mierzalne jako odroczone

w czasie. Dotychczasowe doświadczenie pozwala również stwierdzić, że proces rewitalizacji w Gminie objął znacznie szerszy zakres działań niż tylko przedsięwzięcia zapisane w programie.

Obecna ocena odnosi się do całego okresu wdrażania procesu rewitalizacji. Ważne jest natomiast podkreślenie, że w przeciągu ostatnich trzech lat, które minęły od czasu przyjęcia poprzedniego dokumentu oceny, zaistniało kilka czynników znacząco wykraczających poza oddziaływanie samorządu: epidemia COVID-19, wybuch wojny na Ukrainie, wzrost inflacji, zmiana finansowania samorządów na poziomie krajowym.

Celem Oceny jest zbadanie aktualności dokumentu, jakim jest Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łabowa na lata 2016-2022 – aktualizacja 2023, a także rewizja stopnia realizacji jego zapisów. W ramach Oceny nie podjęto się szczegółowego opisanie całego procesu rewitalizacji i wszystkich działań zrealizowanych przez samorząd, podległe jednostki, partnerów pozarządowych, mieszkańców i innych interesariuszy.

Ocena stopnia realizacji GPR-u rozumiana jest między innymi poprzez:

- zbadanie stopnia zaawansowania zaplanowanych przedsięwzięć wraz z weryfikacją założeń,
- zbadanie stopnia realizacji celów rewitalizacji, czyli na ile realizowane przedsięwzięcia doprowadzają do osiągnięcia założonych celów.

2. OBSZAR REWITALIZACJI

Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji poprzedziło przeprowadzenie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Łabowa wytyczono sześć obszarów zdegradowanych. We współpracy z lokalnymi partnerami, zaplanowano szereg działań, mających wyprowadzić obszary z sytuacji kryzysowej. Planując działania podejmowane na obszarze zwrócono szczególną uwagę na aktywizację społeczną, kulturalną i ruchową mieszkańców, budowanie poczucia tożsamości lokalnej, a także poprawę bezpieczeństwa i warunków życia mieszkańców gminy. Dopełnieniem wspomnianych działań są inwestycje w infrastrukturę drogową oraz zagospodarowanie terenów na cele turystyczno-rekreacyjne.

Rewitalizacja Gminy Łabowa skupia się na obszarach:

- a. gospodarczym - nowe miejsca pracy oraz warunkowanie powstawania nowych podmiotów gospodarczych, rozpowszechnianie i ułatwianie aktywności gospodarczej;
- b. społecznym - działania koncentrujące się na zapobieganiu patologiom i wykluczeniu społecznemu (marginalizacji, bezrobociu, ubóstwu) oraz mające na celu wzrost poziomu integracji mieszkańców gminy;
- c. przestrzenno-funkcjonalnym - w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, w tym: zaplanowano inwestycje w zakresie budowy elementów małej infrastruktury rekreacyjnej, zagospodarowania obszarów stanowiących miejsca rozrywki i integracji dla mieszkańców;
- d. technicznym - zły stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska;
- e. środowiskowym – zagrożenia osuwiskowe i zanieczyszczenia powietrza.

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji obejmuje sześć obszarów rewitalizacji tj.:

1. Centrum miejscowości Łabowa
2. Centrum miejscowości Czaczów
3. Centrum miejscowości Maciejowa
4. Centrum miejscowości Kamianna
5. Centrum miejscowości Nowa Wieś
6. Centrum miejscowości Roztoka Wielka

Tabela. Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji

GMIANA ŁABOWA	OBSZAR REWITALIZACJI			UZASADNIENIE WYBORU
Dane dotyczące ludności i powierzchni				
Ilość mieszkańców /stan na 31.12.2015 dane Urząd Gminy/	ilość mieszkańców w obszarze rewitalizacji /stan na 31.12.2015 dane Urząd Gminy/			Obszar rewitalizacji stanowi 2,04% powierzchni gminy. Jest to obszar części miejscowości Łabowa, Czaczów, Maciejowa, Kamianna, Nowa Wieś i Rozтока Wielka. Na tym terenie zamieszkuje niewiele ponad tysiąc mieszkańców tj. 21,40% populacji gminy.
6 125	Łabowa	387	odsetek w obszarach rewitalizacji	
	Czaczów	185		
	Maciejowa	298		
	Kamianna	91		
	Nowa Wieś	254		
	Rozтока Wielka	96		
	Łącznie	1 311	21,40%	
Powierzchnia gminy [m²]	Powierzchnia obszaru rewitalizacji [m²]			
119000000	Łabowa	473 500	Wielkość procentowa powierzchni obszaru w powierzchni gminy	
	Czaczów	361 300		
	Maciejowa	869 200		
	Kamianna	185 300		
	Nowa Wieś	388 000		
	Rozтока Wielka	156 000		
		Łącznie		2 433 300

Źródło: opracowanie własne

Dzięki wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji zwiększy się atrakcyjność gospodarcza Gminy Łabowa, a co za tym idzie stworzona zostanie szansa do tworzenia nowych podmiotów gospodarczych oraz miejsc pracy. Ponadto wdrożenie działań zaplanowanych w GPR pozwoli na rozwój kulturalno-społeczny gminy, a co za tym idzie na przeciwdziałanie wykluczeniu kulturalnemu mieszkańców gminy.

3. WIZJA I GŁÓWNE CELE REWITALIZACJI

Gminny program rewitalizacji w oparciu o art.15 ust.1 pkt.3 i 4 ustawy o rewitalizacji (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 278, z późn. zm.) zawiera w szczególności opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, a także cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych uprzednio negatywnych zjawisk społecznych i powiązanych z nimi problemów gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Wizja rewitalizacji dla obszarów wskazanych na terenie Gminy Łabowa przedstawia się następująco:

Obszar rewitalizacji to obszar intensywnego i zrównoważonego pod względem przestrzennym rozwoju społeczno-gospodarczego, tworzący przyjazną i atrakcyjną przestrzeń do życia dla wszystkich mieszkańców.

Celem strategicznym rewitalizacji na terenie Gminy Łabowa do osiągnięcia w perspektywie do 2022 roku jest:

**OŻYWIANIE SPOŁECZNO – GOSPODARCZO – KULTURALNE ZDEGRADOWANYCH
OBSZARÓW NA TERENIE GMINY ŁABOWA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE
MARGINALIZACJI ZDEGRADOWANEGO SPOŁECZNIE, EKONOMICZNIE I
PRZESTRZENNIE OBSZARU GMINY**

Określone w Gminnym Programie Rewitalizacji cele główne i cele szczegółowe procesu rewitalizacji na terenie Gminy Łabowa:

Cele główne	Cele szczegółowe
CEL GŁÓWNY 1. Rozwój aktywności społecznej oraz wspieranie włączenia społecznego.	Cel szczegółowy 1.1. Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do infrastruktury oraz usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Cel szczegółowy 1.2. Aktywne włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności w zakresie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększania szans na zatrudnienie.
CEL GŁÓWNY 2. Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców.	Cel szczegółowy 2.1. Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez kształtowanie oferty inwestycyjnej oraz promowanie postaw przedsiębiorczych wśród osób młodych.

	<p>Cel szczegółowy 2.2. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia, wsparcie mobilności pracowników oraz aktywności zawodowej osób w wieku senioralnym.</p> <p>Cel szczegółowy 2.3. Aktywizacja zawodowa oraz społeczna osób pozostających bez zatrudnienia poprzez wdrażanie programów aktywizacyjnych obejmujących organizację m.in. staży zawodowych, subsydiowanego zatrudnienia.</p>
<p>CEL GŁÓWNY 3. Nadanie nowych funkcji turystyczno- kulturalno- społecznych obszarowi rewitalizowanemu oraz wzrost bezpieczeństwa na tym obszarze.</p>	<p>Cel szczegółowy 3.1 Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez dostęp do wysokiej jakości usług kulturalnych oraz edukacyjnych.</p> <p>Cel szczegółowy 3.2 Rozwój oferty turystycznej Gminy Łabowa poprzez wykreowanie nowych produktów turystycznych a co za tym idzie stworzenie nowych miejsc pracy.</p> <p>Cel szczegółowy 3.3 Poprawa stanu dróg lokalnych oraz montaż oświetlenia ulicznego w celu poprawy jakości życia oraz wzrost bezpieczeństwa mieszkańców.</p>
<p>CEL GŁÓWNY 4. Poprawa jakości powietrza oraz stanu środowiska naturalnego.</p>	<p>Cel szczegółowy 4.1 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej celem poprawienia jakości powietrza na terenie Gminy oraz obniżenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.</p> <p>Cel szczegółowy 4.2 Wzrost wiedzy wśród dzieci oraz młodzieży a także osób dorosłych w zakresie ochrony środowiska naturalnego- edukacja ekologiczna.</p>

Źródło: opracowanie własne

Założono, że Gminny Program Rewitalizacji będzie dokumentem długookresowym obejmującym lata 2016–2030. Z uwagi na wieloletniość obowiązywania Programu przyjęto, że będzie to dokument strategiczny skoncentrowany terytorialnie i komplementarny problemowo, tj. mający przeciwdziałać fragmentaryzacji działań w celu wprowadzenia wyznaczonych obszarów z sytuacji kryzysowej.

4. OCENA STOPNIA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na lata 2016-2030 zakłada realizację 26 projektów inwestycyjnych głównych nawiązujących do oczekiwanych kierunków działań rewitalizacyjnych które uzupełniane są działaniami miękkimi projektami.

Poszczególne projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne przypisane zostały do dwóch list:

- Projekty inwestycyjne główne, obejmujące najważniejsze projekty, wynikające z diagnozy obszaru oraz jego potrzeb, jak również wpisujące się w cele i kierunki działań zdefiniowane dla obszaru rewitalizacji, które zostały precyzyjnie opisane w postaci kart projektu, zawierające m.in. opis przedmiotu projektu, szacunkową, oczekiwane rezultaty, podmiot realizujący, oczekiwane źródła finansowania oraz terminy realizacji,
- Projekty uzupełniające nieinwestycyjne.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przyczyni się do bezpośredniego dokonania zmian negatywnych zjawisk i wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego.

Projekty inwestycyjne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na okres 2016 – 2030 zawiera osiem projektów uzupełniających inwestycyjnych, które mają na celu zniwelowanie problemów społeczno - gospodarczych na rewitalizowanym obszarze. Niżej wymienione karty projektów przedstawiają określone działania oraz czy są one zrealizowane, zrealizowane w części, planowane do realizacji lub czy są podjęte działania. Dotyczą one:

- Wieś Czaczów jako centrum kulturalno-sportowe,
- Modernizacja centrum wsi Maciejowa,
- Modernizacja centrum wsi Łabowa,
- Budowa centrum kulturalno-edukacyjno-społecznego w m. Kamianna,
- Modernizacja centrum wsi Nowa Wieś,
- Zagospodarowanie centrum wsi Roztoka Wielka,
- Rewitalizacja "Uroczyska" w Kamiannej w celu ożywienia gospodarczego w gminie Łabowa,
- Budowa lokalnego centrum aktywności sportowo-turystycznej w m. Maciejowa.

Każde z tych zadań prowadzone jest zgodnie z założeniami Programu między innymi przez jednostki takie jak Gminny Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Bibliotekę Publiczną, Szkoły Podstawowe w Łabowej, Nowej Wsi, Czaczowie i Maciejowej. Realizowane są inwestycje skupione głównie na modernizacjach dróg i oświetlenia ulicznego, modernizacjach świetlic wiejskich, budowy centrum rekreacji i sportu oraz termomodernizacjach szkół podstawowych na terenie gminy Łabowa.

KARTA PROJEKTU Nr 1	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Wieś Czaczów jako centrum kulturalno- sportowe
Miejsce realizacji	m. Czaczów
Zaplanowane działania:	
1. <i>Modernizacja świetlicy wiejskiej w Czaczowie /stworzenie sali warsztatowej dla społeczności lokalnej koła gospodyń wiejskich; wyposażenie kafejki internetowej/;</i>	<i>Podjęto działania.</i>
2. <i>Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Czaczowie.</i>	<i>Zrealizowano</i>
3. <i>Budowa centrum rekreacji i sportu przy Szkole Podstawowej w Czaczowie /modernizacja nawierzchni boiska sportowego, ogrodzenie terenu, zagospodarowanie terenów zielonych wraz z małą architekturą - kosze na śmieci, ławki, stoliki, zewnętrzne szachy, altana/.</i>	<i>Zrealizowano</i>
4. <i>Poprawa bezpieczeństwa centrum wsi Czaczów poprzez budowę mostu w ciągu drogi gminnej k. Pana Horowskiego.</i>	<i>Podjęto działania</i>
5. <i>Przebudowa, modernizacja i rozwój systemu oświetlenia ulicznego - wymiana na oświetlenie energooszczędne w ciągu drogi powiatowej Maciejowa - Barnowiec 1525K.</i>	<i>Zrealizowano częściowo</i>
6. <i>Budowa/modernizacja chodnika koło Szkoły Podstawowej w m. Czaczów.</i>	<i>Podjęto działania.</i>
7. <i>Opracowanie dokumentacji dot. przebudowy mostu koło „Cempy” oraz modernizacja drogi gminnej.</i>	<i>Podjęto działania.</i>

Fot. 1. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Czaczowie (przed).

Fot. 2. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Czaczowie (po).

Głęboka termomodernizacja budynku szkoły pozwoli w długoletniej perspektywie znacząco zmniejszyć koszty utrzymania budynku. W ramach zadania zmodernizowano system przygotowania ciepłej wody, instalację c.o., zamontowano nowe źródło ciepła oraz instalacje fotowoltaiczną. W budynku ocieplono ściany zewnętrzne, strop i piwnice, wymieniono drewniane nieszczelne okna, drzwi, zamontowano energooszczędne ledowe oświetlenie, wyremontowano dach, kominy, wymieniono rynny oraz instalację odgromową.

Fot.3. Centrum rekreacji i sportu przy Szkole Podstawowej w Czaczowie

Inwestycja obejmowała wykonanie budowy boiska wielofunkcyjnego wraz z obiektami infrastruktury technicznej: drenażu, małej architektury (wyposażenie boiska, tablice informacyjne). Boisko wielofunkcyjne o nawierzchni (typu EPDM) przepuszczalnej poliuretanowej, przystosowane do pięciu dyscyplin: piłka nożna, ręczna, koszykówka, siatkówka i tenis ziemny. Wykonano ogrodzenie boiska, piłkochwyty, trybuny, oświetlenie oraz obiekty małej architektury – altana.

Podjęto decyzję o budowie remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Czaczowie. Po zakończeniu inwestycji strażacy przeniosą swoją siedzibę do nowego budynku. Natomiast w pomieszczeniach dotychczas zajmowanych, swoje miejsce będzie miała świetlica wiejska, które umożliwi rozwój aktywności społecznej i wspieranie włączenia społecznego poprzez dostęp do infrastruktury, a także aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Założone działania na podobszarze rewitalizacji – centrum miejscowości wsi Czaczów, zostały zrealizowane oraz są w trakcie realizacji. Podjęte zadania w pełni spełniają założenia Gminnego Programu Rewitalizacji, ponieważ istotnie wpływają na poprawę stanu jakości życia na wsi.

Fot. 4 Remiza OSP w Czaczowie w budowie

KARTA PROJEKTU Nr 2	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacja centrum wsi Maciejowa
Miejsce realizacji	m. Maciejowa
Zaplanowane działania:	
1. Centrum rekreacyjne przy Szkole Podstawowej w Maciejowej - Budowa placu zabaw przy szkole; - Budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią; - Budowa małej architektury turystycznej w tym ławki, kosze, zewnętrzna siłownia, szachy zewnętrzne; - Zagospodarowanie terenu zielonego	Zrealizowano Zrealizowano Zrealizowano Zrealizowano
2. Poprawa bezpieczeństwa oraz jakości życia w m. Maciejowa poprzez modernizację infrastruktury drogowej oraz budowę oświetlenia ulicznego. - Modernizacja oświetlenia ulicznego wzdłuż drogi powiatowej Maciejowa – Składziste nr 1524K na odcinku 800 m. - Zaprojektowanie i budowa oświetlenia ulicznego drogi Maciejowa – Czaczów K291611 na odcinku 200 m od drogi powiatowej w kierunku Czaczowa.	 Podjęto działania Zrealizowano
3. Zagospodarowanie terenu działki nr 251/1 poprzez miejsca postojowe, obiekty architektury parkowej, zieleni parkową.	Nie podejmowano działań.

Na podobszarze rewitalizacji – centrum wsi Maciejowa, zaplanowane działania miały na celu modernizację wyznaczonego terenu i są one w stopniu zaawansowanym. Większość zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Rewitalizacji została zrealizowana. Dzięki temu we wsi dokonano poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców, umożliwiono rozwój aktywności społecznej oraz poprawę jakości powietrza i stanu środowiska naturalnego. W związku z tym wyprowadzają obszar wsi Maciejowa ze stanu kryzysowego i poprawiają jego funkcjonowanie.

Fot. 5. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Im. św. Kingi w Maciejowej (przed).

Fot. 6. Termomodernizacja Szkoły Podstawowej Im. św. Kingi w Maciejowej (po).

Fotografia 5 oraz 6 przedstawiają wykonaną termomodernizację budynku Szkoły Podstawowej im. św. Kingi w Maciejowej przed i po robotach wykonanych w celu jej odnowienia. Inwestycja przyczyniła się do ograniczenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz pozwoliła na wzrost jakości świadczenia usług edukacyjnych dla dzieci z miejscowości Maciejowa oraz okolicznych wsi uczęszczających do tej szkoły.

Fot. 7 Centrum rekreacyjne przy Szkole Podstawowej w Maciejowej

Inwestycja obejmowała wykonanie budowy boiska wielofunkcyjnego wraz z obiektami infrastruktury technicznej, w tym budowa oświetlenia, drenażu, ogrodzenia, a także małej architektury (wyposażenie boiska m. in. w trybuny, tablice informacyjne, drewnianą altanę). Boisko wielofunkcyjne posiada nawierzchnię z EPDM i przystosowane jest do pięciu dyscyplin sportowych, tj. piłkę nożną, piłkę ręczną, koszykówkę, siatkówkę oraz tenis ziemny.

Utworzenie Centrum miało na celu popularyzowanie sportu wśród dzieci i młodzieży oraz zachęcanie ich do aktywnego wypoczynku poza domem. Dostępność boiska sportowego, placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej umożliwi realizację w czasie wolnym aktywności fizycznych na rzecz wypoczynku i dobrego samopoczucia – czyli rekreacji. Dobry stan oraz dostępność infrastruktury rekreacyjnej (obiekty i tereny) jest bardzo ważnym czynnikiem podwyższenia jakości życia lokalnej społeczności.

KARTA PROJEKTU Nr 3	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacja centrum wsi Łabowa
Miejsce realizacji	m. Łabowa
Zaplanowane działania:	
1. Opracowanie dokumentacji wraz z budową k. Cabaków drogi wewnętrznej na odcinku 200 m wraz z oświetleniem.	Zrealizowano
2. Modernizacja drogi gminnej publicznej 291612 w Łabowej od skrzyżowania w kierunku Uhrynia.	Zrealizowano w części
3. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łabowej.	Zrealizowano
4. Budowa centrum turystycznego pn. „Łabowa otwarta na świat – park terapeutyczny” (działka nr 262/3 i 266/1 w m. Łabowa). w tym: - urządzenie miejsc postojowych - punkt obsługi rowerzystów - punkt sanitarny - stojaki dla rowerów - tablice informacyjne - info kioski - ławki parkowe - kosze na śmieci - punkt segregacji śmieci	Zrealizowano

<ul style="list-style-type: none"> - stoły piknikowe - lampy oświetleniowe energooszczędne - wiata o powierzchni 35 m² - ogród sensoryczny - ścieżka rekreacyjna szerokości 1,50 m - scena zadaszona - punkt wystawowy - atrapy uli pszczelarskich - uzupełnienie i utwardzenie nawierzchni - zapewnienie mediów - miejsca postojowe dla osób ze szczególnymi potrzebami - punkt sanitarny dostosowany dla osób ze szczególnymi potrzebami - przystosowanie nawierzchni (wyrównanie, uzupełnienie, utwardzenie) umożliwiającej poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich, - zastosowanie aplikacji w info kioskach dla osób niedowidzących, głuchych 	
---	--

Fot. 8 *Budowa centrum turystycznego pn. „Łabowa otwarta na świat – park terapeutyczny”*

Teren przed realizacją inwestycji

Realizacja inwestycji

W centrum Łabowej zlokalizowany jest park terapeutyczny, który jest na końcowym etapie prac. W parku znajduje się amfiteatr, ścieżki rekreacyjne, stoliki piknikowe, czy też bujane ławki. Będzie to miejsce spotkań i wypoczynku dla każdego mieszkańca, jak również turystów przebywających na terenie gminy. W parku powstaje również fontanna z oczkiem wodnym, tężnia solankowa, drewniane kioski dla lokalnych sprzedawców oraz zaplecze sanitarne. Motywem przewodnim inwestycji są plastry miodu. Cała infrastruktura parku dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Realizacja inwestycji miała na celu dostarczenie nowego produktu turystycznego, i tym samym stała się jedną z dodatkowych możliwości spędzania czasu wolnego.

W ramach zadania Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Łabowej ocieplono budynek szkoły, piwnice w gruncie, strop nad nieogrzewanym strychem, strop nad łącznikiem i salą gimnastyczną. Wymieniono stolarkę okienną oraz drzwiową, a także oświetlenie na energooszczędne. Wyremontowano dach, wymieniono instalację odgromową, rynny i rury spustowe. Zmodernizowano również system instalacji centralnego ogrzewania i system przygotowania ciepłej wody wraz z zamontowaniem nowoczesnego źródła ciepła.

Fot.9 Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Łabowej (przed)

Fot.10 Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Łabowej (po)

Modernizacja centrum wsi Łabowa w Gminnym Programie Rewitalizacji zakładała cztery działania wyprowadzające podobszar ze stanu kryzysowego. Zadania zostały w większości zrealizowane. Inwestycje, które zostały zakończone dotyczą rozwoju aktywności społecznej, wzrostu bezpieczeństwa na obszarze oraz poprawie jakości powietrza i stanu środowiska naturalnego. Podjęte działania wpływają pozytywnie na poprawę funkcjonowania wsi oraz wyprowadzenia jej z negatywnych zjawisk, które zostały zaobserwowane na etapie planowania rewitalizacji.

Fot. 11. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Łabowej (przed).

Fot. 12. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Łabowej (po).

Na fotografiach 11 i 12 został przedstawiony budynek Urzędu Gminy Łabowa w miejscowości Łabowa przed i po termomodernizacji, która miała znaczący wpływ między innymi na zmniejszenie zużycia energii, redukcji zapotrzebowania na energię cieplną oraz innych czynników wpływających na poprawę jakości powietrza oraz stanu środowiska naturalnego.

Fot. 13. Modernizacja drogi Łabowa – Feleczyn.

Modernizacja drogi Łabowa – Feleczyn, przedstawiona na fotografii 13, przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz jakości życia mieszkańców gminy korzystających z tej drogi oraz innych dróg poddanych modernizacji.

KARTA PROJEKTU Nr 4	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa centrum kulturalno- edukacyjno- społecznego w m. Kamianna
Miejsce realizacji	m. Kamianna
Zaplanowane działania:	
1. Zagospodarowanie terenu na cele rekreacyjne, w tym: – zagospodarowanie terenów zielonych, – budowa małej architektury, altana.	Zrealizowano
2. Modernizacja oświetlenia ulicznego wzdłuż drogi powiatowej Kotów – Polany nr 1578K; do realizacji około 780 mb.	Nie podejmowano działań
3. Opracowanie projektu wraz z budową oświetlenia drogi wewnętrznej do wodociągu.	Zrealizowano w części
4. Modernizacja sieci wodociągowej.	Zrealizowano
5. Przebudowa budynku OSP na cele społeczne.	Podjęto działania

Na podobszarze centrum wsi Kamianna zaplanowano działania związane z zagospodarowaniem terenu na cele rekreacyjne. W związku z tą inwestycją została wybudowana drewniana altana rekreacyjna z grillowiskiem oraz miejscem postojowym dla rowerów. Budowa obiektu miała na celu stworzenie nowego miejsca integracji mieszkańców, pozwalającym na budowanie silnej i sprawnej funkcjonującej społeczności.

Fot. 14 Altana Kamianna

W latach 2022-2023 została w pełni zmodernizowana istniejąca sieć wodociągowa. Zlecono również opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy gminnej sieci wodociągowej na kolejne przysiółki.

W ramach przebudowy budynku Ochotniczej Straży Pożarnej na cele społeczne, został opracowany projekt budowlany pn. „Centrum Aktywizacji Społecznej im. Ks. Dr. Henryka Ostacha w Kamiannej”. Budynek usytuowany będzie w miejscu obecnej siedziby OSP, która z powodu złego stanu technicznego zostanie rozebrana. W centrum znajdą się pomieszczenia dla strażaków z garażem dla dwóch samochodów bojowych, natomiast na piętrze położona będzie sala spotkań oraz mała sala z przeznaczeniem na różnego rodzaju aktywności i integracje dla najmłodszych.

Fot. 15 Istniejący budynek OSP

Fot. 16 Wizualizacja budynku

Gminny Program Rewitalizacji zakładał działania wyprowadzające podobszar ze stanu kryzysowego. Zadania zostały zrealizowane lub są w trakcie realizacji. Inwestycje, które zostały zakończone dotyczą poprawy jakości życia mieszkańców, rozwoju aktywności społecznej oraz wzrostu bezpieczeństwa. Podjęte działania wpływają pozytywnie na poprawę funkcjonowania wsi oraz wyprowadzenia jej z negatywnych zjawisk, które zostały zaobserwowane na etapie planowania rewitalizacji.

KARTA PROJEKTU Nr 5	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacja centrum wsi Nowa Wieś.
Miejsce realizacji	m. Nowa Wieś
Zaplanowane działania:	
1. Budowa infrastruktury rekreacyjno- sportowej przy Szkole Podstawnej w m. Nowa Wieś.	Zrealizowano
2. Budowa budynku wielofunkcyjnego wraz z zagospodarowaniem zewnętrznym z funkcją świetlicy, biblioteki "Centrum Aktywizacji Społecznej" obejmującego: - świetlica wiejska, - sale warsztatowe; - zagospodarowanie terenu wokół obiektu.	Zrealizowano

2. <i>Poprawa bezpieczeństwa na obszarze wsi poprzez modernizację dróg gminnych oraz modernizację oświetlenia drogi wewnętrznej Nowa Wieś – Przedszkole nr 291620K do kościoła.</i>	W części zrealizowano
3. <i>Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi.</i>	Zrealizowano

Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi również przeszła głęboką termomodernizację. W ramach inwestycji ocieplono ściany zewnętrzne oraz fundamentowe, wymieniono okna, drzwi i oświetlenie, wyremontowano dach, zamontowano instalacje fotowoltaiczną oraz nowe źródło ciepła wraz z modernizacją systemu centralnego ogrzewania. Inwestycja ta pozwoliła zmniejszyć koszty utrzymania budynku oraz zaobserwowano pozytywny wpływ na środowisko naturalne.

**Fot. 17 Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi
Przed termomodernizacją**

**Fot. 18 Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi
Po termomodernizacji**

W centrum miejscowości powstał nowy budynek użyteczności publicznej pn. „Centrum Aktywizacji Społecznej” z pomieszczeniami świetlicy wiejskiej oraz biblioteki z zapleczem. W ramach inwestycji zagospodarowano również teren wokół budynku. Obiekt powstał w oparciu o najnowsze trendy, jest on nowoczesny oraz funkcjonalny. Inwestycja ma na celu służyć lokalnej społeczności wsi poprzez podniesienie standardów, poziomu i dostępności świadczonych usług kulturalno-społecznych.

Fot. 19 Budynek wielofunkcyjny z funkcją świetlicy, biblioteki - "Centrum Aktywizacji Społecznej"

W miejscowości zwiększyła się również oferta rekreacyjno-sportowa, poprzez budowę boiska sportowego z nawierzchnią z trawy syntetycznej, która przystosowana jest do czterech dyscyplin sportowych, tj. piłki nożnej, koszykówki, piłki ręcznej oraz siatkówki. Wymiary boiska to 22 m x 44 m.

Powstały też dwa place zabaw, pierwszy dla starszych dzieci przedszkolnych oraz drugi dla maluszków, siłownia zewnętrzna, a także altana rekreacyjna wraz z grillowiskiem. Inwestycje te realizowane były z myślą o najmłodszych mieszkańcach gminy. Powyższe inwestycje mają na celu aktywizowanie dzieci i młodzieży oraz zachęcanie ich do aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu.

Fot. 20 Wybudowana infrastruktura rekreacyjno-sportowa przy Szkole Podstawowej w m. Nowa Wieś.

Fot. 21. Boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Nowej Wsi.

Fot. 22. Plac zabaw i siłownia przy Szkole Podstawowej w Nowej Wsi.

Fot. 23 Altana z grilllem przy Szkole Podstawowej w Nowej Wsi.

Fot. 24 Plac zabaw dla „maluchów” przy Szkole Podstawowej w Nowej Wsi.

Wykonana modernizacja drogi gminnej – osiedlowej na terenie miejscowości Nowa Wieś (fotografia 25,26) znacznie poprawiła bezpieczeństwo uczestników ruchu, ale również przyczyniła się do poprawy warunków życia rodzin mieszkających na tym terenie.

Fot. 25. Modernizacja drogi gminnej - osiedlowej w Nowej Wsi (przed).

Fot. 26. Modernizacja drogi gminnej - osiedlowej w Nowej Wsi (po).

Gminny Program Rewitalizacji obejmuje modernizację centrum wsi Nowa Wieś, która składa się z czterech kluczowych działań, już zrealizowanych. Zakończone inwestycje dotyczyły budowy infrastruktury rekreacyjno-sportowej, termomodernizacji budynku szkoły, budowy budynku wiejskiego oraz poprawy bezpieczeństwa poprzez modernizację dróg gminnych. Wszystkie podjęte działania wpływają pozytywnie na zmianę zjawisk przez które obszar został zakwalifikowany do Gminnego Programu Rewitalizacji.

KARTA PROJEKTU Nr 6	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zagospodarowanie centrum wsi Roztoka Wielka
Miejsce realizacji	m. Roztoka Wielka
Zaplanowane działania:	
1. <i>Modernizacja świetlicy wiejskiej (prace wewnętrzne w obiekcie w zakresie: wymiana podłóg, malowanie ścian, wyposażenie dające możliwość organizacji spotkań mieszkańców wsi oraz organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży);</i>	Zrealizowano
2. <i>Poprawa bezpieczeństwa na obszarze wsi poprzez modernizację dróg gminnych oraz modernizację oświetlenia drogi powiatowej. Modernizacja drogi gminnej koło budynku nr 54 - 200 m i 35 m koło budynków nr 53 oraz nr 22.</i>	W trakcie realizacji, realizacja etapami

Zagospodarowanie centrum wsi Roztoka Wielka zgodnie z zaplanowanymi działaniami jest na bardzo dobrym poziomie. Modernizacja świetlicy wiejskiej jest w pełni wykonana. Natomiast działania zmierzające do modernizacji dróg gminnych oraz modernizacji oświetlenia są w trakcie realizacji. Podobszar rewitalizacji w dobrym stopniu wypełnia zamierzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, zwłaszcza związanych z poprawą bezpieczeństwa oraz jakości życia, a także rozwoju aktywności społecznej mieszkańców miejscowości.

Fot. 27 Plac zabaw w Roztoce Wielkiej

Fot. 28. Boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią w Roztoce Wielka.

Fotografia 28 przedstawia boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią wykonane w miejscowości Roztoka Wielka. Inwestycja służy dzieciom i młodzieży do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu, jednocześnie je integrując oraz ucząc współpracy poprzez organizowanie gier zespołowych i innych zajęć.

KARTA PROJEKTU Nr 7	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Rewitalizacja "Uroczyska" w Kamiennej w celu ożywienia gospodarczego w gminie Łabowa.
Miejsce realizacji	m. Kamianna
Zakres inwestycji:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Rozbudowa i adaptacja istniejących obiektów infrastrukturalnych na cele turystyczno- rekreacyjne;</i> 2. <i>Wyposażenie obiektu w sprzęt i urządzenia związane z prowadzeniem działalności turystyczno- rekreacyjnej;</i> 3. <i>Zagospodarowanie terenu wokół obiektu na cele turystyczne; Miejsce realizacji inwestycji: Kamianna 50, 33-336 Łabowa Działka ewidencyjna nr 96/6, gmina Łabowa</i> 	Zrealizowano

W miejscowości Kamianna inwestycja dotycząca rewitalizacji „Uroczyska” została ukończona, a jej zakres jest zgodny z Gminnym Programem Rewitalizacji. Otwarcie obiektu wpłynie na ożywienie gospodarcze w gminie Łabowa oraz powiększy jej ofertę turystyczną. Wpłynie to na przyciągnięcie większej ilości turystów i tym samym stworzy nowe miejsca pracy dla mieszkańców.

KARTA PROJEKTU Nr 8	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Budowa lokalnego centrum aktywności sportowo-turystycznej w m. Maciejowa.
Miejsce realizacji	m. Maciejowa
Zaplanowane działania:	

1. Budowa pumtracka wraz z zagospodarowaniem terenu i obiektami małej architektury m.in. ławki, altana, ścieżki, kosze na śmieci itp.	Nie podejmowano działań
--	--------------------------------

Na podobszarze centrum wsi Maciejowa zaplanowano działanie związane z budową lokalnego centrum aktywności sportowo-turystycznej, niestety nie podjęto żadnych realizacji w tym zakresie. Zaobserwowane zjawiska negatywne oraz kryzysowy stan tego zdegradowanego obszaru pozostaje bez zmian.

Podjęte działania rewitalizacyjne według wyżej wymienionych kart projektów na wyznaczonych obszarach na terenie gminy Łabowa nie zostały w pełni spełnione. Na każdym z podobszarów występują zadania, które są w trakcie realizacji lub na etapie planowania. Należą do nich inwestycje długoterminowe, które wykonywane są etapami. Jednak większa część zaplanowanych zadań została zrealizowana, co wpływa pozytywnie na ocenę rewitalizacji. Cele jakie zostały spełnione to rozwój aktywności społecznej oraz wspieranie włączenia społecznego, nadanie nowych funkcji turystyczno-kulturalno-społecznych obszarowi rewitalizowanemu oraz wzrost bezpieczeństwa na tym obszarze, poprawa jakości powietrza oraz stanu środowiska naturalnego.

Projekty uzupełniające nieinwestycyjne

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na okres 2016 – 2022 – aktualizacja do 2030 zawiera osiem projektów uzupełniających nie inwestycyjnych, które mają na celu zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych na rewitalizowanym obszarze. Nizej wymienione karty projektów przedstawiają określone działania oraz w jaki sposób są one realizowane. Dotyczą one:

- aktywizacji społeczno-zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia,
- aktywizacji kulturalno-społecznej osób starszych - młody duchem,
- edukacji sportowej dla dzieci i młodzieży – sport to zdrowie,
- promocji kultury i tradycji lokalnych,
- bezpieczeństwa na drodze,
- promocji oferty turystyczno-kulturalnej w gminie Łabowa,
- wzmocnienia kadr przedsiębiorstw w gminie oraz wsparcie przedsiębiorczości,
- podniesienie kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Każde z tych zadań prowadzone jest zgodnie z założeniami Programu między innymi przez jednostki takie jak Gminny Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Bibliotekę Publiczną, Szkoły Podstawowe w Łabowej, Nowej Wsi, Czaczowie oraz Maciejowej. Realizowane są różne programy, projekty, warsztaty lub imprezy odpowiadające poszczególnym zadaniom.

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 1	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Aktywizacja społeczno- zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia
Miejsce realizacji	Gmina Łabowa
Działania:	

<p>1. aktywizacja społeczna osób bezrobotnych w tym doradztwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy;</p>	<p>Realizacja w sposób ciągły przez Ośrodek Pomocy Społecznej, stowarzyszenia, fundacje. Na terenie gminy realizowano projekty: - Nie wykluczaj swoich szans – bądź aktywny!</p>
<p>2. aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w tym szkolenia, kursy, staże zawodowe i subsydiowane zatrudnienie;</p>	<p>- „Otwarcie na zmiany” - „Szybki powrót na rynek pracy – wsparcie dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo z powiatu nowosądeckiego”</p>
<p>3. wsparcie w zakresie zakładania działalności gospodarczej w tym tworzenie spółdzielni socjalnych.</p>	<p>- Kompleksowa reintegracja osób niepełnosprawnych z subregionu sądeckiego, Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym</p>
<p>Celem powyższych projektów było zwiększenie aktywności zawodowej, podniesienie kwalifikacji i/lub kompetencji osób pozostających bez pracy i zamieszkujących teren gminy prowadzące do podjęcia i utrzymania przez nich zatrudnienia.</p>	

<p style="text-align: center;">KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 2</p>	
<p>Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego</p>	<p>Młody duchem- aktywizacja kulturalno- społeczna osób starszych</p>
<p>Miejsce realizacji</p>	<p>Gmina Łabowa</p>
<p>Działania:</p>	
<p>1. organizacja warsztatów rękodzieła ludowego; 2. organizacja zajęć kulturalnych oraz edukacyjnych tj. np. spotkania z dietetykiem, wyjazdy kulturalne, warsztaty/spotkania z rehabilitantem; 3. wyjazdy kulturalne i turystyczne; 4. warsztaty integracyjne z dziećmi i młodzieżą; 5. organizacja festynów rodzinnych;</p>	<p>Realizacja w sposób ciągły przez Gminę Łabowa oraz jednostki: Ośrodek Pomocy Społecznej, - piknik rodzinny "Postaw na rodzinę"; realizacja projektu: - Senior+pomoc i wsparcie dla osób w wieku 60+ oraz wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej. - Senior z pasją, integracja osób 60+ poprzez wspólne spędzanie wolnego czasu oraz ich motywowanie i zachęcanie do aktywności społecznej. - Klub Seniora Zgrana Paka realizowała zadania publiczne w ramach projektu „Srebrne Sądeckie”, integracja seniorów z terenu Gminy Łabowa miała na celu uświadomienie jak ważną rolę odgrywają w lokalnej społeczności. A w 2023 realizowała zadanie w ramach Kulturalne Sądeckie – edycja 2023, pn. Gmina Łabowa kulturalnie łączy pokolenia w Sądeckim” seniorzy przeprowadzali warsztaty artystyczno-teatralne z dziećmi. Celem zadania była integracja międzypokoleniowa. - Gminną Bibliotekę Publiczną, zajęcia edukacyjne i integracyjne dla dzieci i młodzieży pn.: Ferie Nelą, Magiczne królestwo pszczoł, Rok Ireny Sendlerowej; Ferie na ludowo; Zimowa fabryka pomysłów; spotkania z Kubusiem Puchatkiem; realizacja projektu Przygoda z przyrodą, organizacja wystawy pn. kto Ty jesteś..?; warsztaty w oparciu o wystawę książek popularnonaukowych "Pociąg do wiedzy - książka edukacyjna w natarciu", wystawa mapy – obrazkowa podróż po ladach, morzach i kulturach świata oraz liczne spotkania autorskie. Gminny Ośrodek Kultury. Koncerty, imprezy plenerowe, festyny rodzinne, jasełka, warsztaty, realizacja projektów kulturalnych współfinansowanych np. Nasze Korzenie, Muzyczna Jesień w Łabowej; Gmina w partnerstwie z IWO-Doradztwo Obywatelskie realizowała mikrogram pn. Szkolenia z zakresu IT dla mieszkańców gminy Łabowa w ramach projektu „Dostępny wirtualny świat-szkolenia komputerowe” Uczestnikami projektu były osoby które ukończyły 25 rok życia oraz osoby w wieku 50+.</p>

	Klub Seniora Zgrana Paka zrealizował w ramach projektu :Srebrne Sądeckie” zadanie pn. „Wspólne biesiadowanie Seniorzy-Seniorom w Sądeckim”, a także w ramach projektu „Kulturalne Sądeckie – edycja 2023” zrealizowano zadanie pn. „Gmina Łabowa kulturalnie łączy pokolenia w Sądeckim”.
--	---

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 3	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Sport to zdrowie- edukacja sportowa dla dzieci i młodzieży
Miejsce realizacji	Gmina Łabowa
Działania:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. organizacja Dnia Sportu w Gminie- zawody sportowe, spotkania z dietetykiem, zajęcia z rehabilitantem /1 raz w roku/; 2. organizacja Międzyszkolnych zawodów w lekkiej atletyce –zawody dla szkół podstawowych /1 raz w roku/; 3. organizacja spotkań w szkołach ze sportowcami mające na celu propagowanie ruchu jako formy na zdrowy styl życia /1 raz w roku/; 4. organizacja zawodów sportowych – Za pan bat z piłką nożną /1 raz w roku/. 	<p>Edukacja sportowa dla dzieci i młodzieży prowadzona była przez placówki oświatowe z terenu gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkołę Podstawową w Maciejowej - Szkołę Podstawową w Łabowej - Szkołę Podstawową w Nowej Wsi - Szkołę Podstawową w Czaczowie <p>poprzez organizację międzyszkolnych zawodów sportowych w piłce nożnej, siatkowej, zawody narciarskie, zajęcia Szkolnego Klubu Sportowego, organizacja biegów przełajowych, rajdów rowerowych, organizacja dnia sportu, igrzysk młodzieży szkolnej, cykl zajęć „jak odpoczywać w okresie nauki zdalnej?”</p> <p>Udział w programach żywieniowych dla szkół w ramach którego dzieci dostają warzywa i owoce oraz produkty mleczne.</p>

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 4	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Promocja kultury i tradycji lokalnych.
Miejsce realizacji	Gmina Łabowa
Działania:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. organizacja wydarzeń kulturalnych promujących kulturę ludową Ziemi Łabowskiej; 2. opracowanie i wydanie publikacji tematycznych; 3. promocja oferty turystycznej Gminy w Internecie. 	<p>Gminny Ośrodek Kultury w Łabowej był organizatorem m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konkursu kulinarnego na „Tradycyjną potrawę rodzinną” organizowanym co roku w Święto Niepodległości wraz spotkaniem patriotycznym, – wystawy o tematyce promującej Ziemię Łabowska współ z Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Łabowskiej, – warsztatów regionalnych na wykonanie palmy wielkanocnej, malowania pisanek, wykonywania kwiatów z bibuły, – koncertów muzycznych, – corocznej imprezy kulturalno-artystycznej „Jesień Łabowska”. <p>Gminna Biblioteka Publiczna w Łabowej była organizatorem m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obchodów 75 lat GBP, – konkursów plastycznych, – kolejna edycja Narodowego Czytania, – spotkania autorskie, – wakacyjny Dzień Dziecka, – projekt „Zaprosz przyteczne ptaki i zwierzęta do swego ogrodu

	<p>Wydarzeniem kulturalnym były również obchody setnej rocznicy założenia Ochotniczej Straży Pożarnej w Łabowej, Strażacy przygotowali film o historii jednostki oraz edukacyjny dla dzieci.</p> <p>60-lecie OSP w Kamiannej, połączone z obchodami Dnia Strażaka.</p> <p>Zostało zawarte porozumienie o współpracy pomiędzy gminą Łabowa a, Fundacją Po Zdrowie Do Natury. Fundacja była inicjatorem szeregu spotkań, warsztatów, rozmów w ramach wymiany doświadczeń, a także do poszukiwania nowych inspiracji i pomysłów do współpracy na bazie budowania marki lokalnej. Marka lokalna jest wyróżnikiem regionu, produktów i klientów.</p>
--	---

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 5	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Bezpieczny na drodze.
Miejsce realizacji	Gmina Łabowa
Działania:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>organizacja prelekcji w zakresie bezpiecznego poruszania się po drogach oraz oznakowania pieszych;</i> 2. <i>organizacja wydarzeń edukacyjnych;</i> 3. <i>Bezpieczny Uczeń- zasady ruchu drogowego, zawody bezpieczny na rowerze, konkursy wiedzy z zakresu zachowania na drodze.</i> 	<p>Działania realizowane z inicjatywy szkół z terenu gminy, polegały na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadankach na temat bezpieczeństwa na drodze przeprowadzona przez przedstawicieli Policji, pedagoga szkolnego w ramach akcji „Noszę odblaski, jestem bezpieczny”, „Bezpieczne wakacje”, „Zachowuje się bezpiecznie i dbam o zdrowie”, „Odblaskowa szkoła”, „Bądź bezpieczny- noś odblaski” - udziałach w programie „Akademia Bezpiecznego Puchatka” MASPEX PUCHATEK, - przeprowadzeniu kampanii „Dobrze Cię widzieć”, „Droga z klasą. Cała wiedza o bezpieczeństwie ruchu drogowego”, Kampania „Pomocni”, - Wykłady, pogadanki i ćwiczenia z ratownikiem medycznym i policjantem, - realizacja bloku tematycznego „Bezpieczni w domu, w szkole i na drodze”

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 6	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Promocja oferty turystyczno- kulturalnej Gminy Łabowa
Miejsce realizacji	Gmina Łabowa
Działania:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Opracowanie oraz wydanie folderu promującego ofertę turystyczną gminy;</i> 2. <i>Opracowanie filmu promującego zasoby przyrodnicze, kulturalne oraz turystyczne gminy;</i> 3. <i>Organizacja wydarzeń kulturalnych promujących lokalne zasoby w tym: wyroby lokalne, twórcy ludowi, regionalne zespoły muzyczne.</i> 	<p>Gminny Ośrodek Kultury poprzez organizację imprez kulturalnych promował lokalne zasoby.</p> <p>W ramach wydarzeń promujących lokalne zasoby brała również udział Fundacja Po Zdrowie do Natury oraz Marka lokalna „Miodny Szlak”, które organizowały szereg spotkań dotyczących budowania marki lokalnej.</p> <p>Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi zrealizowała film „Wysokie trawy” w ramach projektu „Be brave – młodzi w kulturze ”.</p> <p>Na terenie gminy organizowany był konkurs pn. „Czy znasz swoją gminę?” oraz konkurs plastyczny pn. Mapa</p>

	administracyjna powiatu nowosądeckiego”, „Model plastyczny cerkwi Gminy Łabowa”.
--	--

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 7	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Wzmocnienie kadr przedsiębiorstw z terenu Gminy Łabowa oraz wsparcie przedsiębiorczości
Miejsce realizacji	Gmina Łabowa
Działania:	
<p>1. szkolenia i kursy kwalifikacyjne dla kadr przedsiębiorstw (zarówno pracowników jak i kadry zarządzającej) sektora MSP. W ramach przedsięwzięcia planuje się organizację specjalistycznych szkoleń i kursów dedykowanych do firm, w których wcześniej dokonano rozpoznania potrzeb uwzględniających warunki lokalne, w tym szanse i możliwości na terenie objętym rewitalizacją, szczególnie w zakresie wykorzystania potencjału turystycznego Gminy.</p> <p>2. wsparcie w zakresie zakładania działalności gospodarczej dla osób pozostających bez zatrudnienia.</p>	Gmina Łabowa w partnerstwie z IWO-Doradztwo Obywatelskie realizowała mikrogrant pn. „Szkolenia z zakresu IT dla mieszkańców gminy Łabowa” w ramach projektu „Dostępny wirtualny świat – szkolenia komputerowe”.

KARTA PROJEKTU NIEINWESTYCYJNEGO Nr 8	
Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych
Miejsce realizacji	Gmina Łabowa
Działania:	
<p><i>W ramach przedsięwzięcia będzie realizowany cykl zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej z obszarów rewitalizowanych. Zajęcia będą dotyczyły przede wszystkim kompetencji kluczowych w obszarach wiedzy istotnych dla rozwoju gospodarki: matematyka, przyroda, fizyka, chemia, języki obce, wiedza obywatelska. Co więcej organizowane będą zajęcia metodą projektu oraz metodą eksperymentu, co pozwoli na rozwój umiejętności organizacyjnych oraz miękkich uczniów tj. umiejętność: pracy w grupie, samodzielnej pracy, samodzielnego myślenia. Szkoły objęte projektem zostaną wyposażone w nowoczesny sprzęt ICT oraz nowoczesne materiały dydaktyczne.</i></p>	<p>- Gmina Łabowa realizowała projekt „Szkoła z przyszłością – projekt rozwoju szkół Gminy Łabowa” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, uczestnikami projektu byli Uczniowie/ Uczennice oraz Nauczyciele szkół z terenu gminy objętych projektem.</p> <p>- W ramach realizowanego projektu pn. Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce II (w zakresie doradztwa zawodowego) utworzony został Szkolny Punkt Informacji i Kariery tzn. (SPInka), prowadzone były zajęcia warsztatowe i konsultacje indywidualne z zakresu doradztwa zawodowego.</p> <p>- Szkoły Podstawowe z terenu gminy, realizowały projekt „Małopolska Tarcza Antykryzysowa” Celem zadań grantowych było zniwelowanie u uczniów skutków pandemii covid-19 poprzez wielowymiarowe wsparcie dla szkół w celu uzupełnienia braków edukacyjnych w realizacji podstawy programowej, zajęcia wyrównawcze, dodatkowe zajęcia edukacyjne, koła</p>

	<p>zainteresowań, działania wspomagające psychologiczne uczniów w nadrobieniu braków i rozwijaniu zainteresowań. Zakupiono również sprzęt do pomocy w nauce dzieciom m.in. komputery , laptopy, monitory interaktywne, drukarki, oprogramowania.</p> <p>- Gminna Biblioteka Publiczna – filia w Nowej Wsi wzięła udział w Akcji 10 lat serii „Czytam sobie” skierowaną do dzieci nauczania początkowego.</p>
--	--

Działania rewitalizacyjne podjęte w ramach projektów nieinwestycyjnych podejmowane są w każdej z wyróżnionych w Programie dziedzin. Każdy z mieszkańców Gminy Łabowa może rozwijać swoje zainteresowania, poszerzać wiedzę, podnosić kompetencje czy też znaleźć pomoc w różnych placówkach na terenie gminy. Wszystkie działania są zgodne z Gminnym Programem Rewitalizacji. Cele jakie spełniają to rozwój aktywności społecznej oraz wspieranie włączenia społecznego, rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców, nadanie nowych funkcji turystyczno-kulturalno-społecznych obszarowi rewitalizowanemu oraz wzrost bezpieczeństwa na tym obszarze.

5. OCENA STOPNIA REALIZACJI W OPARCIU O WYZNACZONE CELE

Podstawowym narzędziem do weryfikowania postępu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji są wskaźniki monitorowania. Dostarczają one informacji dotyczących wskaźników rezultatu, a więc efektów realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w dokumencie. Wybór wskaźników skupiony jest na ocenie osiągnięcia celów GPR. Wynika to z postrzegania interwencji w ramach rewitalizacji, jako procesu całościowego, który nie jest prostą sumą realizowanych projektów, a ma na celu osiągnięcie zmiany we wskazanych obszarach poddanych rewitalizacji.

Wybór wskaźników skupił się przede wszystkim na zapewnieniu adekwatnych mierników poszczególnych celów głównych. W związku z tym jako wskaźniki monitoringu realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji wskazano jak poniżej.

Tabela 1. Wskaźniki monitoringu realizacji celów GPR

Wskaźnik	Wartość wskaźnika	Źródło danych	Wartość wskaźnika (docelowa)	Wartość wskaźnika (stan obecny)
Cel nr 1: Rozwój aktywności społecznej oraz wspieranie włączenia społecznego				
Liczba organizacji pozarządowych na obszarze rewitalizowanym	12	GUS, KRS	Wzrost o min. 1 podmiot	14
Liczba obiektów infrastruktury spędzania czasu wolnego na obszarze rewitalizacji	0	Dane własne Urzędu Gminy	Wzrost o min. 19 obiektów	19
Cel nr 2: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców				
Spadek liczby osób bezrobotnych na obszarze rewitalizacji	221	PPUP, dane własne Urzędu Gminy, OPS	Spadek o min. 1 %	164
Stworzenie nowych miejsc pracy na obszarze rewitalizacji	0	Dane własne Urzędu Gminy	Stworzenie min. 5 nowych miejsc pracy	10
Spadek liczby osób korzystających z pomocy OPS	604	Dane własne Urzędu Gminy, dane z OPS	Spadek o min. 5 osób	215
Cel nr 3: Nadanie nowych funkcji turystyczno- kulturalno- społecznych obszarowi rewitalizowanemu oraz wzrost bezpieczeństwa na tym obszarze				
Liczba zmodernizowanych dróg lokalnych poprawiających bezpieczeństwo podróżujących	0	Dane własne Urzędu Gminy	6	16
Liczba nowych przedsięwzięć kulturalnych na obszarze rewitalizacji	0	Dane własne Urzędu Gminy	2	1

Liczba nowych obiektów kulturalno-społecznych na obszarze rewitalizacji	0	Dane własne Urzędu Gminy	1	1
Cel nr 4: Poprawa jakości powietrza oraz stanu środowiska naturalnego				
Wzrost liczby budynków publicznych, w których wykonano termomodernizację, co w efekcie przyczyni się do zmniejszenia liczby źródeł zanieczyszczenia powietrza i poprawy jego jakości.	0	Dane własne Urzędu Gminy	3	5

Źródło: opracowanie własne

Z analizy powyższej tabeli przedstawiającej kształtowanie się wartości wybranych wskaźników monitorujących realizację celów głównych Gminnego Programu Rewitalizacji wynika, że w dużym stopniu spełniają one założone wartości docelowe i realizują wymagania, które przyczyniają się do całkowitego wykonania programu. Wartość docelową wskaźnika uzyskało sześć wskaźników. Działania rewitalizacyjne skupiają się na poprawie zaobserwowanych zjawisk negatywnych na obszarach objętych rewitalizacją. Zakończenie kluczowych inwestycji, pozwoliło szczegółowo określić wykonanie realizowanych celów, Na ten moment realizacja celów wygląda następująco:

Cel nr 1. Rozwój aktywności społecznej oraz wspieranie włączenia społecznego. Rosnąca liczba organizacji pozarządowych oraz obiektów infrastruktury spędzania wolnego czasu wykazuje, że działania podejmowane są zgodnie z założonym celem. Wskaźniki otrzymały wartość docelową. W związku z tym cel uznaje się za spełniony.

Cel nr 2. Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców. Wskaźniki wykazują spadek negatywnych zjawisk występujących na obszarach rewitalizowanych, do których należy liczba osób bezrobotnych oraz liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Natomiast wskaźnik przedstawiający stworzenie nowych miejsc pracy jest wyższy niż docelowy. Oznacza to, że działania w tym zakresie podejmowane są w sposób, który w pełni spełnia wymagania tego celu.

Cel nr 3. Nadanie nowych funkcji turystyczno-kulturalno-społecznych obszarowi rewitalizowanemu oraz wzrost bezpieczeństwa na tym obszarze.

Najbardziej wyróżniającym się wskaźnikiem jest liczba zmodernizowanych dróg lokalnych poprawiających bezpieczeństwo podróżujących, których liczba przewyższyła wartość wskaźnika docelowego. Natomiast, aby w całości zrealizować cel należy w dalszych działaniach skupić się na powstaniu nowych przedsięwzięć kulturalnych, w których to organizacji pomogą nowo powstałe obiekty kulturalno-społeczne.

Cel nr 4: Poprawa jakości powietrza oraz stanu środowiska naturalnego. Jedynym wskaźnikiem osiągnięcia tego celu jest wzrost liczby budynków publicznych, w których wykonano termomodernizację, co przyczyni się do zmniejszenia liczby źródeł zanieczyszczenia powietrza i poprawy jego jakości. Wartością docelową są trzy budynki, natomiast zrealizowano o dwie inwestycje więcej w tym zakresie. Oznacza to, że cel został w pełni wykonany.

W związku z powyższym jedynym z celów głównych, który nie został w pełni spełniony przez cały okres obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji w Gminie Łabowa jest cel nr 3. Skuteczność działań rewitalizacyjnych można uznać za efektywną.

Wykonywanie poszczególnych zadań przyczyniło się do wyprowadzenia większości obszarów zdegradowanych ze stanów kryzysowych. Dzięki podjętym krokom między innymi poprawiono wizerunek poszczególnych miejscowości, a także skupiono się na podniesieniu jakości życia lokalnej społeczności.

Tabela 2. Wpływ projektów inwestycyjnych – podstawowych na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym.

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	WPŁYW PROJEKTÓW
Budowa centrum kulturalno-edukacyjno- społecznego w m. Kamianna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zwiększenie dostępu do obiektów infrastruktury kultury, ✓ umożliwienie świadczenia usług edukacji kulturalnej wysokiej jakości, ✓ umożliwienie organizacji wysokiej jakości wydarzeń kulturalnych dla społeczności lokalnej, ✓ zwiększenia ilości wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie a co za tym idzie zwiększenie ilości osób biorących udział w wydarzeniach, ✓ poprawa warunków dla organizacji wydarzeń kulturalnych jako element kreowania postaw obywatelskich, ✓ zapewnienie dostępu do dóbr kultury i uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności dla osób niepełnosprawnych, ✓ poprawa warunków dla prowadzenia działań o charakterze społecznym oraz edukacyjnym,
Modernizacja centrum wsi Maciejowa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zwiększenie bezpieczeństwa ✓ poprawa estetyki miejscowości ✓ poprawa stanu infrastruktury drogowej ✓ poprawa stanu środowiska a szczególnie powietrza ✓ zwiększenie satysfakcji mieszkańców wynikającej z zamieszkania w tej miejscowości z uwagi na wzrost estetyki centrum miejscowości, a co za tym idzie komfortu życia
Wieś Czaczów jako centrum kulturalno- sportowe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowego produktu turystycznego ✓ zwiększenia ilości wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie a co za tym idzie zwiększenie ilości osób biorących udział w wydarzeniach, ✓ zapewnienie dostępu do dóbr kultury i uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności dla osób niepełnosprawnych, ✓ poprawa estetyki miejscowości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ stworzenie i poprawa funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu wolnego ✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież ✓ zwiększenie bezpieczeństwa na drodze
Modernizacja centrum wsi Nowa Wieś.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zwiększenie bezpieczeństwa ✓ poprawa estetyki miejscowości ✓ poprawa stanu infrastruktury drogowej ✓ poprawa stanu środowiska a szczególnie powietrza ✓ zwiększenia ilości wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie a co za tym idzie zwiększenie ilości osób biorących udział w wydarzeniach ✓ zapewnienie dostępu do dóbr kultury i uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności dla osób niepełnosprawnych ✓ zwiększenie satysfakcji mieszkańców wynikającej z zamieszkania w tej miejscowości z uwagi na wzrost estetyki centrum miejscowości, a co za tym idzie komfortu życia
Modernizacja centrum wsi Łabowa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ stworzenie nowego produktu turystycznego ✓ poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców ✓ zwiększenie funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu wolnego ✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
Zagospodarowanie centrum wsi Roztoka Wielka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ poprawa stanu infrastruktury drogowej

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców ✓ zwiększenia ilości wydarzeń kulturalnych organizowanych w gminie a co za tym idzie zwiększenie ilości osób biorących udział w wydarzeniach ✓ stworzenie i poprawa funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu wolnego
Rewitalizacja "Uroczyska" w Kamiannej w celu ożywienia gospodarczego w gminie Łabowa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ stworzenie nowego produktu turystycznego ✓ poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców ✓ zwiększenie funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu wolnego ✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
Budowa lokalnego centrum aktywności sportowo-turystycznej w m. Maciejowa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój przedsiębiorczości ✓ stworzenie nowych miejsc pracy ✓ stworzenie nowego produktu turystycznego ✓ poprawa bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców ✓ zwiększenie funkcji rekreacyjnych – spędzania czasu wolnego ✓ zwiększenie bezpieczeństwa spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież

Źródło: opracowanie własne

Projekty inwestycyjne na obszarach rewitalizacji w dużej części wypełniają cele wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji. Skupiają się głównie na modernizacji infrastruktury drogowej, zwiększeniu bezpieczeństwa, poprawie jakości powietrza i środowiska, więc tym samym w dużej mierze przyczyniają się do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy.

Tabela 3. Wpływ projektów uzupełniających na zniwelowanie problemów społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizowanym.

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	WPŁYW PROJEKTÓW
Aktywizacja społeczno-zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zmniejszenie bezrobocia wśród osób dotychczas niepracujących ✓ aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ✓ wzrost przedsiębiorczości w wyniku udzielonego wsparcia w zakresie zakładania działalności gospodarczej w tym spółdzielni socjalnych ✓ wzrost kompetencji w wyniku zorganizowanych szkoleń, staży i subsydiowanego zatrudnienia
Młody duchem-aktywizacja kulturalno-społeczna osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zwiększenie różnorodności i poprawa jakości oferty edukacyjnej dla osób starszych, ✓ zwiększenie dostępności, podniesienie jakości usług społecznych oraz wspieranie działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji, ✓ tworzenie warunków dla integracji wewnątrz- i międzypokoleniowej osób starszych przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej, ✓ rozwój zróżnicowanych form aktywności społecznej, w tym upowszechnianie wolontariatu, partycypacji w procesach decyzyjnych, w życiu społecznym, w tym udział osób starszych w kształtowaniu polityki publicznej.
Bezpieczny na drodze	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie zagrożeń na drodze, a co za tym idzie poprawa ich bezpieczeństwa ✓ tworzenie warunków do współpracy policja – szkoła - lokalne instytucje-lokalna społeczność
Sport to zdrowie-edukacja sportowa dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zwiększenie aktywności społecznej i sportowej ✓ zwiększenie świadomości w zakresie potrzeby uprawiania sportów i ich pozytywnego wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne
Promocja kultury i tradycji lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ promocja aktywności kulturalnej, ✓ promocja oferty turystycznej gminy ✓ dotarcie do lokalnych talentów, promocja ich prac, ✓ prezentacja twórczości lokalnej poprzez wydaną publikację i organizację wydarzeń kulturalnych promujących kulturę ludową Ziemi Łabowskiej ✓ wymiana doświadczeń członków różnych organizacji pozarządowych i grup

	<ul style="list-style-type: none"> nieformalnych, angażowanie wspólnych działań, ✓ wzmocnienie współpracy, solidarności lokalnej społeczności, ograniczanie podziałów między ludźmi, lepsze poznawanie grup społecznych i ich tradycji, wzajemne zrozumienie i poszanowanie, ✓ ukazanie możliwości tworzenia nowych atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, ✓ tworzenie możliwości do uczenia się, kształcenia i rozwoju osobistego społeczności lokalnych.
Promocja oferty turystyczno-kulturalnej Gminy Łabowa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ promocja aktywności kulturalnej, ✓ promocja oferty turystycznej gminy ✓ wzrost przedsiębiorczości mieszkańców w zakresie działalności okołoturystycznych, ✓ wymiana doświadczeń członków różnych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, angażowanie wspólnych działań.
Wzmocnienie kadr przedsiębiorstw z terenu Gminy Łabowa oraz wsparcie przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podniesienie jakości kapitału społecznego, ✓ wzrost poziomu przedsiębiorczości, ✓ podniesienie jakości życia i sytuacji materialnej mieszkańców.
Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z terenu gminy w stosunku do uczniów z większych miast, ✓ poprawa zdawalności egzaminów zewnętrznych (egzamin gimnazjalny), ✓ zapewnienie lepszego startu na dalsze etapy edukacji.

Źródło: opracowanie własne

Projekty uzupełniające nieinwestycyjne również działają według wyznaczonych celów oraz niwelują problemy społeczno-gospodarcze występujące na terenie Gminy Łabowa. Ich działania oparte są na uczestniczeniu w różnych projektach, dzięki którym każdy z mieszkańców może uzyskać odpowiednią pomoc i wiedzę. Pomagają w aktywności społecznej, motywują mieszkańców do współpracy oraz promują tutejszą kulturę i tradycję, co sprzyja także poszerzeniu oferty turystycznej i przyciągnięciu większej liczby turystów.

Tabela 4. Wskaźniki monitoringowe wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łabowa.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość wyjściowa dla Gminy Łabowa w 2021 r.	Średnia krajowa w 2021r.	Wartość docelowa dla Gminy Łabowa do 2030r.	Wartość aktualna dla Gminy Łabowa, 2022r.	
1.	Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem*	Wiek przedprodukcyjny	22,5	18,4	Bez zmian	25,3
		Wiek produkcyjny*	60,9	59,3	Bez zmian	60,3
		Wiek poprodukcyjny	13,7	22,3	Bez zmian	14,4
2.	Przyrost naturalny na 1000 osób	1,31	-4,9	Bez zmian	3,19	
3.	Saldo migracji na 1000 osób	-1,0	0,09	Spadek o 5%	-4,70	
4.	Odsetek dzieci w wieku 3-5 objętych wychowaniem przedszkolnym	56,3	89,6	Bez zmian	58,2	
5.	Liczba uczniów w szkołach podstawowych na 1000 mieszkańców	101	121	Bez zmian	139	
6.	Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	4,1	4,0	Spadek o min. 1%	4,8	
7.	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. Mieszkańców	26	41	Wzrost o min. 1 podmiot	27	
8.	Liczba jednostek nowo zarejestrowanych w	95	97	Wzrost o 5%	81	

	rejestrze REGON na 10 tys. Ludności					
9.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. Ludności		851	1270	Wzrost o 5 %	894
10.	Liczba podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym		136,8	214,7	Bez zmian	148,4
11.	Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w % ogółu mieszkań	Wodociąg	96,8	97,1	Bez zmian	97,6
		Łazienka	92,2	94,8	Bez zmian	95,8
		Centralne ogrzewanie	76,3	84,4	Bez zmian	81,6
12.	Odsetek mieszkańców korzystających z instalacji w % ogółu ludności	Wodociąg	11,2	92,4	Wzrost o 5%	11,5
		kanalizacja* *	37,7	71,9	Wzrost o 5%	40,5
13.	Wydatki budżetu na pomoc społeczną na 1 mieszkańca w złotych		201,90	280,90	Wzrost o 2%	326,83
14.	Wydatki budżetu na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca w złotych		532,21	588,99	Bez zmian	347,83
15.	Wydatki budżetu na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w złotych		73,96	170,44	Wzrost o 5%	105,05
16.	Wydatki budżetu na turystykę na 1 mieszkańca w złotych		12,46	19,84	Wzrost o 5%	38,64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Do monitorowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji w Gminie Łabowa wybrano 16 wskaźników wykorzystanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji – wskaźniki stanu kryzysowego w odniesieniu do wartości bazowych z 2021 roku oraz według stanu na dzień 31.12.2022 r. Wskaźniki określają zjawiska kryzysowe na wybranym obszarze rewitalizacji w pięciu strefach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Przyjęta wartość docelowa do roku 2030 jest miernikiem pośrednim całego obowiązywania dokumentu GPR, dzięki któremu możliwa jest ocena dokumentu pod względem możliwości jego aktualizacji lub też zmiany.

Gminę Łabowa w roku 2022 zamieszkiwało 6113 osób. Największa liczba mieszkańców jest kolejno w miejscowości Łabowa i Nowa Wieś, w których łącznie mieszka 45,37% mieszkańców całej gminy, na którą składa się 13 sołectw. Zdecydowanie najsłabiej zaludnioną miejscowością jest Uhryń z 71 mieszkańcami. Struktura ekonomiczna ludności według grup wieku w całej gminie przedstawia się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 25,3%,
- osoby w wieku produkcyjnym stanowią 60,3%,
- osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 14,4%.

W porównaniu do roku 2021 ilość osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym w gminie zmalała, natomiast wzrósł udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Wartością docelową jest niezmienną wartość z roku 2021, więc spadek liczby osób w wieku produkcyjnym jest zjawiskiem negatywnym.

Na terenie gminy w 2022 roku wystąpił dodatni przyrost naturalny wynoszący 3,19, który w porównaniu do roku 2021 znacznie wzrósł. Jest to zjawisko pozytywne.

Saldo migracji na 1000 osób w Gminie Łabowa wynosi -4,70. Oznacza to, że na 1000 mieszkańców wyemigrowało w przybliżeniu 5 osób.

W zakresie wychowania przedszkolnego w Gminie Łabowa w roku 2022 odsetek dzieci w wieku od 3 do 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosił 58,2%. Wskaźnik ten wzrósł w porównaniu do roku 2021.

W roku 2022 liczba uczniów w szkołach podstawowych w Gminie Łabowa wynosiła 851, natomiast ich liczba na 1000 mieszkańców jest równa 139 uczniów. W porównaniu do 2021 roku liczba uczniów znacznie wzrosła.

W 2022 roku średni udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy wynosił 4,8%. Porównując z rokiem 2021 wartość wskaźnika wzrosła o 60,7% i uzyskano wynik gorszy niż zakładała wartość docelowa dla Gminy Łabowa.

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w roku 2022 wynosiła 27. Wskaźnik spełnił założenie o wzroście o minimum jeden podmiot dla Gminy Łabowa do roku 2030, ponieważ w roku bazowym ich liczba wynosiła 26.

Na terenie gminy w roku 2022 liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności była równa 81 i od roku 2021 spadła ona o 14 jednostek. Uzyskano wartość niższą niż zakładano docelowo do roku 2030.

Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w Gminie Łabowa w roku 2022 wynosiła 894. W porównaniu do roku 2021 ich liczba wzrosła o 43 podmioty i tym samym również otrzymano wartość wskaźnika docelowego.

Zgodnie z danymi GUS dla roku 2022 w Gminie Łabowa liczba podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniosła 148,4 firm. Wartość docelową zakładano wartość z 2021 roku wynoszącą 136,8 firm. Jednak odnotowano wzrost wskaźnika, co jest zjawiskiem pozytywnym i poprawia stan obszarów objętych rewitalizacją.

W gminie w roku 2022 odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje wodociągową w ogólnej liczbie mieszkań wynosił 97,6%, wyposażonych w łazienkę – 95,8% oraz wyposażonych w centralne ogrzewanie – 81,6%. Dla każdej instalacji odnotowano wzrost w porównaniu do roku bazowego 2021.

W 2022 roku na terenie Gminy Łabowa łączna długość eksploatowanej rozdzielczej sieci wodociągowej wynosiła 6,5 km. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 11,5% ogólnej liczby mieszkańców. Gmina Łabowa charakteryzuje się niskim stopniem objęcia siecią wodociągową. Sieć wodociągowa na terenie gminy w ostatnich latach była rozbudowywana i na przestrzeni ostatnich pięciu lat ulegała poprawie, aczkolwiek inwestycje w tym zakresie są w dalszym ciągu niewystarczające. Całkowita długość sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Łabowa w 2022 roku wynosiła 58,8 km. Całkowita ilość mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną na analizowanym terenie wynosiła około 2475, co stanowi około 40,5% ogólnej liczby mieszkańców. Gmina Łabowa charakteryzuje się niskim stopniem skanalizowania. Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Łabowa w ostatnich latach uległa rozbudowie. Wskazana jest kontynuacja działań mających na celu rozbudowę sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

Wydatki budżetu na pomoc społeczną na 1 mieszkańca w złotych w roku 2021 wynosiły 201,90 zł, natomiast w roku 2022 zaobserwowano wzrost kosztów ponoszonych na ten cel, kształtował się on na poziomie 326,83 zł na 1 mieszkańca. Wartość docelowa zakładała wzrost wskaźnika, więc jest to zjawisko, które wpływa na poprawę obszarów objętych rewitalizacją.

Wydatki budżetu Gminy Łabowa na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca w roku 2022 wynosi 347,83 zł. Porównując z rokiem 2021, w którym były równe 532,21zł na 1 mieszkańca wydatki również zmalały.

W roku 2022 wydatki budżetu na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w Gminie Łabowa wynosiły 105,05 zł. Natomiast w roku 2021 były one równe 73,96 zł. Wskaźnik wykazuje tendencję wzrostową, więc spełnia założenia o wzroście wartości tego wskaźnika o 5% do roku 2030.

Ostatnim wskaźnikiem monitorowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji jest wielkość wydatków budżetu Gminy Łabowa w roku 2022 na turystykę, które wynosiły 38,64 zł na 1 mieszkańca. Wydatki te w roku 2021 były niższe. Docelowo gmina spełnia założenia o wzroście wskaźnika o 5%.

Analiza aktualnych wartości z rokiem bazowym wykazała, że 11 wskaźników osiągnęło wartość docelową dla Gminy Łabowa do roku 2030, w tym 6 z nich uzyskało wynik lepszy niż zakładano. Reszta wskaźników wykazywała pogorszenie się sytuacji społeczno-gospodarczej nie tylko na terenach objętych rewitalizacją, ale na obszarze całej gminy. W związku z powyższym działania podjęte według Gminnego Programu Rewitalizacji spełniają w większości oczekiwane efekty i prowadzą do całkowitego wykonania programu.

5. EWALUACJA

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na rok 2016–2022 – aktualizacja do 2030 jest dokumentem długookresowym oraz z uwagi na jego wieloletność obowiązywania przyjęto, że będzie to dokument strategiczny skoncentrowany terytorialnie i komplementarny problemowo, tj. mający przeciwdziałać fragmentaryzacji działań w celu wyprowadzenia wyznaczonych obszarów z sytuacji kryzysowej.

Proces rewitalizacji Gminy Łabowa sprzyja realizacji celów, które mają za zadanie poprawę jakości życia i bezpieczeństwa. Analiza stopnia realizacji inwestycji wykazała, że duża część planowanych przedsięwzięć została zrealizowana. Jednak prace, które są w trakcie realizacji mogą wpływać na niezbyt pozytywny odbiór rewitalizacji ze strony mieszkańców. Projekty inwestycyjne, które są ukończone wpływają na estetykę zdegradowanych obszarów oraz poprawę jakości powietrza i stanu środowiska. Projekty uzupełniające realizowane są w sposób sprzyjający aktywności społecznej mieszkańców, współdziałaniu służb takich jak policja i ochotnicza straż pożarna ze szkołami, lokalnymi instytucjami i lokalną społecznością, dbałości o wspólne dobro oraz promocji kultury i tradycji lokalnej. Integrują dzieci i młodzież, jak i osoby starsze poprzez aktywne spędzanie czasu oraz uczestniczenie w różnych warsztatach.

Programy inwestycyjne oraz nieinwestycyjne wzajemnie się uzupełniają. Przykładem tego jest budowa boisk sportowych oraz placów zabaw. Inwestycje te mają znaczący wpływ na rozwój aktywności wśród dzieci i młodzieży. Szkoły mają większe możliwości, aby prowadzić edukację sportową, dzięki której uczniowie doksztalcają się w zakresie zdrowego stylu życia oraz promowania dobrego wpływu uprawiania sportu na życie codzienne. Powyższa analiza wykazała również związek pomiędzy inwestycjami dotyczącymi modernizacji dróg oraz oświetlenia ulicznego. Edukacja na temat bezpieczeństwa drogowego prowadzona przez różne placówki na terenie gminy ma duży wpływ. Jednak działania prowadzone w tym zakresie są również bardzo ważne z uwagi na to, że każdy uczestnik ruchu drogowego, zarówno pieszy, rowerzysta jak i kierowca, ma czuć się na drodze bezpiecznie.

Analiza wskaźników wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji w Gminie Łabowa wykazała, że wskaźniki osiągnęły wartość docelową planowaną do otrzymania do roku 2030. Jedynie jeden wskaźnik, który nie wzrósł dotyczy organizacji nowych przedsięwzięć kulturalnych na obszarze rewitalizacji. Jednak wartość tego wskaźnika ma możliwość wzrostu, dzięki nowo powstałym obiektom kulturalno-społecznym na terenie Gminy Łabowa. W związku z tym podejmowane działania wzajemnie się uzupełniają. Tym samym spełniają oczekiwania dotyczące poprawy zjawisk kryzysowych na obszarach rewitalizacji oraz na terenie całej gminy.

Ocena wskaźników określających wyznaczone cele główne wykazuje, że działania rewitalizacyjne podejmowane są zgodnie z programem oraz realizują go w dużej mierze. Potwierdzają to wskaźniki monitoringowe wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji, które przedstawiają zmiany społeczno-gospodarcze jakie wystąpiły na terenie gminy w porównaniu roku 2022 z rokiem bazowym – 2021. Oznacza to, że najważniejsze działania podejmowane przez okres trwania GPR zostały zrealizowane. W związku z powyższym sugeruje się, aby poddać dokument aktualizacji oraz zaplanować nowe działania oraz przedsięwzięcia, których wykonanie pozwoli na poprawę pozostałych wskaźników monitoringowych na terenie Gminy Łabowa.

7. OCENA AKTUALNOŚCI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Aktualność Gminnego Programu Rewitalizacji została oceniona na podstawie wskaźników określających wyznaczone cele główne, zaawansowania realizacji inwestycji oraz wskaźników monitoringowych wdrażania tego programu. Podjęte przedsięwzięcia i projekty mają przyczynić się do realizacji wyznaczonych celów i wizji rewitalizowanych obszarów.

Przeprowadzone badania pozwoliły na zinterpretowanie następujących wniosków:

- I. Znaczna część przedsięwzięć została już zrealizowana.*
- II. Niezbędna jest aktualizacja listy projektów i przedsięwzięć oraz wyznaczenie nowych terenów do rewitalizacji.*

Działania podejmowane na wyznaczonych obszarach rewitalizacji mają znaczący wpływ na poprawę tych terenów. Jednak nie były one na tyle wystarczające, aby miejsca te można było uznać za zrewitalizowane, oraz że wykorzystano w pełni ich lokalny potencjał. Nie należy zmieniać obszarów rewitalizacji również ze względu na to, że niektóre inwestycje są jeszcze w trakcie realizacji, a ich zakończenie planowane jest w najbliższych latach. Zmiany społeczno-gospodarcze zauważone w analizie ukazują, że zadania podejmowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji nie wpływają pozytywnie na wszystkie wskaźniki monitoringowe, dzięki którym można obserwować wyprowadzenie obszarów rewitalizowanych ze stanu kryzysowego. Mimo, że niektóre wskaźniki dobrze wpływają na przeprowadzoną analizę to należy dokonać aktualizacji przedsięwzięć w taki sposób, by zmiany społeczno-gospodarcze były wyraźniej widoczne w każdej strefie.

Przy przystąpieniu do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łabowa należy pamiętać, że jest to program wieloletni. Podjęte działania w jego zakresie w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej mają prowadzić do wyprowadzania obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego i stworzyć warunki do ich zrównoważonego rozwoju. Dlatego ważne jest, aby inwestycje oraz projekty uzupełniające były rozplanowane w sposób, który pozwoli poprawić warunki i jakość życia mieszkańców, ich bezpieczeństwo czy też stan środowiska nie tylko mieszkańcom na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji, ale także na terenie całej gminy.

Na obecnym etapie należy stwierdzić, że program w znacznej części wyczerpuje zdiagnozowane potrzeby infrastrukturalne mieszkańców. Przedsięwzięcia te zostały zakończone i osiągnęły zakładane cele oraz wskaźniki. Jednak Gminny Program Rewitalizacji wymaga aktualizacji, wyznaczenia nowych zadań i przedsięwzięć oraz modyfikacji tych niezrealizowanych. Nowe zadania inwestycyjne powinny być również narzędziem wspomagającym dalsze zmiany społeczne.